

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2014/37967
Karar No.	2016/8728
Tarihi:	07.04.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
4857 S. İşK/41

- **FAZLA ÇALIŞMALARIN İMZALI ÜCRET BORDROLARINDA SEMBOLİK OLARAK GÖSTERİLMİŞ OLMASI**
- **GERÇEK FAZLA ÇALIŞMALARIN TESPİT EDİLEREK SEMBOLİK GÖSTERİLEN FAZLA ÇALIŞMALARIN DÜŞÜLEREK HESAPLAMA YAPILMASININ GEREKMESİ**
-

ÖZETİ davacı işçiye her ay 4 saat ile 16 saat arasında değişen sürelerle fazla mesai karşılığı ücret tahakkuk ettirildiği, ayrıca genel tatil tahakkuklarının zamlı olmadığı ve çalışılmadan ödenecek genel tatil karşılığı ücret tahakkuk ettirildiği görülmektedir. Dairemiz incelemesinden geçen emsal dava dosyaları ile davacı tanıklarının birbiri ile tutarlı beyanları dikkate alındığında işyerinde yapılan fazla mesainin tahakkuk ettirilenden çok daha fazla olduğu, sembolik gösterildiği ve davacının genel tatillerde çalıştığı anlaşılmaktadır. Gerçek durumu yansıtmadığı açık olan ücret bordrolarındaki kısmi tahakkuklara itibar edilerek tüm fazla mesai ve genel tatil alacaklarının işçiye ödendiği düşünülemez. Mahkemece tanık beyanlarının birlikte değerlendirmeye tabi tutulması, davacının fazla mesai süresi ve çalıştığı genel tatillerin tespit edilmesi, imzalı olan ve ihtirazi kayıt içermeyen bordrolarda tahakkuk ettirildiği anlaşılan süreler ve ödemeler hesaptan mahsup edilmesi, oluşacak sonuca göre davacının alacaklarının hüküm altına alınması gerekir.

DAVA :Davacı, kıdem tazminatı ile fazla mesai ücreti, genel tatil ücreti, yıllık izin ücreti alacaklarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin 14/01/2005-01/03/2011 tarihleri arasında asıl işveren ... ile alt iş veren ... bünyesinde formen (ekip başı) olarak çalıştığını, iş yerinde pozisyonun şoförler ve operatörlerden sorumlu amir olduğunu, bu iş karşılığında aylık net 1.320,00 TL ücret aldığını, maaşların bir kısmının (sigortaya bildirilen kısım) bankaya yatırıldığını, diğer kısmının elden ödendiğini, maaşların elden ödenen kısmının sürekli olarak gecikmeli olarak ödendiğini, emekliliği hak etmesi nedeniyle ihbar öneline uyararak iş akdini feshettiğini ileri sürerek, kıdem tazminatı, fazla mesai ücreti ve genel tatil ücreti alacaklarının davalılardan tahsilini istemiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, husumet itirazında bulunarak, davacının hiç bir zaman müvekkili şirkette çalışmadığını, diğer davalı şirket ile müvekkili şirket arasında imzalanan sözleşmeler uyarınca işin ve işçilerin sevk ve idaresinin diğer davalı şirkete ait olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

Davalı ... vekili, davacının 14/01/2005-28/02/2012 tarihleri arasında mikser operatörü olarak çalıştığını, 28/02/2012 tarihinde kendisinin emekli olacağını beyan etmesi üzerine işten ayrıldığını, davacının işçilik haklarının ödendiğini, bu çerçevede davanın reddine karar verilmesi gerektiğini hesap pusulalarında ve ücret bordrolarında fazla mesai sütunu bulunduğunu, mesai yaptığı günlere ilişkin ücretin ödendiğini, bayram ve genel tatillerde çalışmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanan delillere ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davacının emeklilik nedeni ile iş akdini sonlandırdığından kıdem tazminatına hak kazandığı, ücret bordrolarında fazla mesai ücret tahakkukun bulunduğu ve bordrolar imzalı olduğundan davacının fazla mesai ücreti ve resmi tatil alacağı talep edemeyeceği gerekçesiyle, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı taraflar temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalıların tüm, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- Uyuşmazlık davalıya ait işyerinde fazla mesai ve genel tatillerde çalıştığı anlaşılan davacının bu ücretinin ödenip ödenmediği, imzalı bordrolar nedeni ile davacının fark talep edemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

Fazla çalışma yaptığını, genel tatillerde çalıştığını iddia eden işçi bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Ücret bordrolarına ilişkin kurallar burada da geçerlidir. İşçinin imzasını taşıyan bordro sahteliği ispat edilinceye kadar kesin delil niteliğindedir. Bir başka anlatımla bordronun sahteliği ileri sürülüp kanıtlanmadıkça, imzalı bordroda görünen fazla çalışma alacağının ödendiği varsayılır.

Fazla ve tatillerde çalışmanın ispatı konusunda işyeri kayıtları, özellikle işyerine giriş çıkışı gösteren belgeler, işyeri iç yazışmaları delil niteliğindedir. Ancak, çalışmanın yazılı belgelerle kanıtlanamaması durumunda tarafların, tanık beyanları ile sonuca gidilmesi gerekir. Bunun dışında herkesçe bilinen genel bazı vakıalar da bu noktada göz önüne alınabilir. İşçinin fiilen yaptığı işin niteliği ve yoğunluğuna göre de fazla çalışma olup olmadığı araştırılmalıdır.

İmzalı ücret bordrolarında fazla çalışma veya tatil ücreti ödendiği anlaşılıyorsa, işçi

tarafından gerçekte daha fazla çalışma yapıldığı ileri sürebilir. Ancak, bordroların imzalı ve ihtirazi kayıtsız olması durumunda, işçinin bordroda belirtilenden daha fazla çalışmayı yazılı belge ile kanıtlaması gerekir. İşçinin fazla çalışma alacağının daha fazla olduğu yönündeki ihtirazi kaydının bulunması halinde, bordroda görünenden daha fazla çalışmanın ispatı her türlü delille yapılabilir.

Bordro imzalı olsa da bordroda fazla mesai ve tatil çalışmaları karşılığı ücret göstermelik ve sembolik olarak gösterilmiş ise bu durumda da işçi tanıkla daha fazla mesai ve tatillerde çalıştığını kanıtlarsa, bu durumda fark ücretleri hesaplanmalıdır.

Yukarıda ispat ile ilgili olarak bahsedilen ilkeler; ulusal bayram genel tatil alacakları için de geçerlidir.

Dosya içeriğine göre, davacı taraf fazla mesai ve genel tatil alacaklarının ödenmediğini iddia etmiştir. Davalı ise ödendiğini savunmuştur. Mahkemece davacının ücret bordrolarında tahakkuk bulunduğu, bordrolarında imzalı oluşu ve ihtirazi kayıt içermeyişi gerekçe gösterilerek bu taleplerin reddine karar verilmiştir.

Ancak dosyada mevcut bordroların incelenmesinden; davacı işçiye her ay 4 saat ile 16 saat arasında değişen sürelerle fazla mesai karşılığı ücret tahakkuk ettirildiği, ayrıca genel tatil tahakkukların zamlı olmadığı ve çalışılmadan ödenecek genel tatil karşılığı ücret tahakkuk ettirildiği görülmektedir. Dairemiz incelemesinden geçen emsal dava dosyaları ile davacı tanıklarının birbiri ile tutarlı beyanları dikkate alındığında işyerinde yapılan fazla mesainin tahakkuk ettirilenden çok daha fazla olduğu, sembolik gösterildiği ve davacının genel tatillerde çalıştığı anlaşılmaktadır. Gerçek durumu yansıtmadığı açık olan ücret bordrolarındaki kısmi tahakkuklara itibar edilerek tüm fazla mesai ve genel tatil alacaklarının işçiye ödendiği düşünülemez. Mahkemece tanık beyanlarının birlikte değerlendirmeye tabi tutulması, davacının fazla mesai süresi ve çalıştığı genel tatillerin tespit edilmesi, imzalı olan ve ihtirazi kayıt içermeyen bordrolarda tahakkuk ettirildiği anlaşılan süreler ve ödemeler hesaptan mahsup edilmesi, oluşacak sonuca göre davacının alacaklarının hüküm altına alınması gerekir. Yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 07.04.2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.